

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmä Kokous 4(17)/2024

Aika: maanantai 26.11. klo 9–11

Paikka: Teams

Paikalla:

Blek-Vehkaluoto Mari, varasihteeri	Suomen Sydänliitto ry
Haapanen Kaisa	Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ry
Heinonen Tuomo, varapuheenjohtaja	Boehringer Ingelheim Ky (varajäsen)
Helanen Veronica	Munuais- ja maksaliitto ry
Huhtamäki-Kuoppala Minna	Etelä-Pohjanmaan Muistiyhdistys ry
Kankaanhuhta Silja	Suomen Farmasian Opiskelijajärjestöt ry
Kiviranta Päivi	Fimea
Knuuti Katja, sihteeri	Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Kvarnström Kirsi	HUS Apteekki
Pajunen Tarja, puheenjohtaja	Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
Sydänmaalakka Olavi	Mielenterveyden keskusliitto ry
Tarkiainen Katriina	HUS, SKFY
Tolonen Kirsi	Boehringer Ingelheim Ky
Tuominen-Lozić Laura	Suomen Diabetesliitto ry

MUISTIO

Nostot:

- Liittojen tuomat terveiset Diabetesliitolta ja Sydänliitolta saivat paljon kiitosta. Mielenkiintoisia näkökulmia potilaan hoidon toteutumisen näkökulmasta.
- Lääkehoidon päivän teema ”Lääkkeet ja ympäristö” todettiin ajankohtaiseksi ja tarpeelliseksi.

1. Kokouksen avaus ja työryhmän jäsenten esittelyt

- Puheenjohtaja avasi kokouksen 9.03

2. Edellinen kokous / ”kertaus”

- 1) Hieno nähdä kuinka paljon artikkeleita ja materiaalia on jo tuotettu. Tärkeää, että ne saataisiin entistä tehokkaammin jakeluun. Farmasialehden artikkeli erityisenä nostona. Voisiko vielä olla muitakin foorumeja (esim. Tehy), mihin samantyyppistä viestintää voisi tuottaa.
- 2) Järjestökuulumiset aina mukavia kuulla, niistä nousee tärkeitä asioita kuten muistisairaiden lääkehoidon onnistumisen haasteet tänään.
- 3) Toivottiin kirjallista materiaalia, kun valmistellaan vastaanotolle valmistautumisen ohjetta tai videoita.

3. Terveiset koordinaatiotyöryhmän kokouksesta 18.9.2024

- Innokylä: [Kansallinen Lääkeinformaatioverkosto | Innokylä \(innokyla.fi\)](#)
  - Koordinaatio hyväksyi Osallisuusryhmän aiopaperin muistilistasta.
  - Kokouksessa käsiteltiin julkisuus- ja avoimuusperiaatteesta. [Tutustu Julkisuus- ja avoimuus periaateohjeeseen.](#)
- Seuraava kokous: 12.12 (4/2024)

4. Terveiset Lääkeinformaatioverkoston työryhmien puheenjohtajien ja sihteerien kokouksesta 1.11.

- Tarja kertoi työryhmän puheenjohtajien ja sihteerien kokouksesta, jossa käsiteltiin turvallisen lääkehoidon oppaan päivitystarpeita ja verkostoyhteistapaamisen ajankohtaa.
- Kokouksessa korostettiin edelleen viestinnän tärkeyttä, miten työryhmien materiaalit saadaan tehokkaammin ja laajemmin jakeluun.

5. Edellisessä tapaamisessa sovittu:

- Työryhmä valmistelee lääkkeiden käyttäjille ohjeen vastaanotolle valmistautumisesta ja ammattilaisille ohje asiakkaan osallistamisesta
- Aiopaperi Muistilista vastaanotolle valmistautumiseen ja ohje osallistamisen tukemiseksi hyväksytty 18.9. koordinaatiotyöryhmän kokouksessa.
- Muistilistaa ja ohjetta työstävä pienryhmä: Tarja, Mari, Satu ja Katja T. Pienryhmä on aloittanut ohjeistuksen työstämisen.

6. Ajankohtaiset kuulumiset järjestöistä | 30 min

1. Diabetesliitto

- a. Laura kertoi Diabetesliiton ajankohtaisia kuulumisia. Esitys liitteenä. Diabetesliitto tehnyt viime vuosina laajasti [tiedontuotantoa](#). Kesällä toteutetussa arkikyselyssä nousseita asioita
  - i. Tyypin 1 diabetesta sairastavilla esille nousi insuliininkäyttäjien halu hallita painoa, mihin tarvittaisiin terveydenhuollon huomiota. Suuri osa kyselyyn vastanneista ilmaisi kokeneensa hoitoväsymystä, tämä asia tulisi huomioida, sillä jos diabeetikko ei itse jaksa hoitaa itseään, hyvätkään hoitoketjut eivät toteudu suunnitelmien mukaisesti. Hoidon toteutumisen näkökulmasta myös taloudellinen tilanne voi vaikuttaa hoitotasapainoon, henkilöt, jotka kertoivat, että heillä on taloudellisia haasteita vastasi myös useammin, että ruokavalio ja muu tukihoido jää usein toteutumatta.
  - ii. Tyypin 2 diabetesta sairastavat kokivat, että terveydenhuolto ei tue riittävästi elämäntapamuutosta. Tyypin 2 diabetesta sairastavat kokivat sairauden enemmän taloudellisena rasitteena kuin tyypin 1 diabetesta sairastavat.
  - iii. Lasten ja nuorten diabetes vaatii perheeltä paljon huolehtimista. Perheet, joilla taloudellinen tilanne haastava, sairauden koetaan vaikuttavan enemmän arkeen.
- b. Koulukyselyssä nousi esille, että suurimmalla osalla hoito menee hyvin, mutta pieni osa diabetesta sairastavien lasten perheestä kokee, että joutuvat taistelemaan saadakseen tukea omahoitoon koulussa ja varhaiskasvatuksessa.

Eroja on jopa saman kunnan eri koulujen välillä, samoin myös hyvinvointialueiden välillä. Viidennekselle 18 % ei ole tehty lääkehoitosuunnitelmaa, samalla määrällä vastuuhenkilöitä ei ole nimetty. Koulujen vastuuhenkilöistä ilmoitti, että osaamisen varmistaminen oli tehty noin puolelle vastaajista. Osaamisen varmistaminen oli eri tasoista. Tunnistettu myös tarpeita päivittää Turvallinen lääkehoito-opasta.

- i. Tietämystä pitäisi parantaa. Tarvetta olisi, että terveydenhuolto tukisi kunnan varhaiskasvatusta vastuuhenkilöiden osaamisen varmistamisessa.

2. Sydänliitto

- a. Mari kertoi Sydänliiton ajankohtaisista asioista kuten juhlavuodesta. Sydänliitolla tulossa ensi vuonna kysely sepelvaltimotautiin sairastuneille, sekä kampanjat naisen sydän -hyvinvointipalvelusta.
- b. Lääkkeiden arvonlisäveron nousu vuodenvaihteessa 10 -> 14 %, voi vaikuttaa lääkkeen käyttäjän mahdollisuuteen ostaa lääkkeitä. Samoin terveydenhuollon maksujen korotukset voivat näkyä vähentyneinä käynteinä terveydenhuollossa, mikä voi näkyä puolestaan hoitotasapainossa.
- c. Positiivista on, että suorille antikoagulanteille on tullut rinnakkaisvalmisteita, mikä laskee hoidonkustannuksia.
- d. [Sydänliiton nettisivuilla](#)
  - i. otettu käyttöön [vastauksia lukijoiden kysymyksiin -osio](#).
  - ii. Ammattilaisille myös oma palvelu, mistä löytyy eri potilasryhmien hoidon keskeiset asiat.
  - iii. Muissa materiaaleissa myös Lääkeinformaatio-verkoston tuottamia materiaaleja.
- e. Kommenteissa kiiteltiin Sydänliiton kokonaisvaltaista näkemystä hyvinvointiin ja sen edistämiseen. Sydänliitto nostanut esille esimerkiksi vastuullisen painopuheen, stressin ja unen merkitystä.

7. Toimikausi 2024–2026: Työryhmän Toimintasuunnitelman nostot

- **Viestintä:** olemassa olevien materiaalien jakaminen
- Opinnäytetyö
  - Tilannekuva erityisryhmien ja/tai vähemmistöjen mahdollisuudesta saavuttaa olemassa olevaa luotettavaa lääkeinformaatiota.
  - Kohderyhmän tiedon tarpeet.
  - Tiedon tarpeeseen vastaaminen esim. selkomateriaalia laatimalla huomioiden esim. kuvakkeiden käyttö (<https://papunet.net/>)
- **Lääkehoidon päivä 13.3.2025** suunnittelu
  - Teema: Kestävä ja vastuullinen lääkkeiden käyttö
  - Webinaari 13.3. klo 13-15:15: ”Valinnoilla on väliä – Lääkkeiden oikea käyttö on myös ympäristöteko” -webinaari
  - Lääkehoidon päivän ohjelma julkaistaan 10.12. Toivotaan, että kaikki työryhmäläiset viestivät ohjelmasta ja päivästä omissa verkostoissa aktiivisesti.
    - Päivän materiaaleissa on esimerkiksi julisteita ja flyiereitä mitä lääkejätteille tulisi tehdä. Nämä kannattaa ottaa talteen ja laittaa jakeluun. Ruotsinkieliset materiaalit työn alla.
    - Lääkehoidon päivän (myös aiempien vuosien) materiaalit löytyvät Fimean sivuilta, sekä Innokylästä. Linkkejä alla.

- Seuraava kokous 21.1.2025 klo 10–11.30: [Liity kokoukseen nyt](#)
Tervetuloa mukaan!
- Lääkehoidon teemaan liittyviä tapahtumia voi järjestää koko viikon 11 ajan.

[Lääkehoidon päivä 2025 | Innokylä](#)

[Lääkehoidon päivä - Fimea.fi - Fimea](#)

[Lääkehoidon päivää vietetään 13.3.2025 - SuPer](#)

- Tunne Lääkkeesi Facebook - päivitysviikot | Päivi
  - Päivitysviikkoja vielä tarjolla alkuvuodelle 2025. Edelleen saa ottaa omia päivitysviikkoja.
  - Tunne lääkkeesi -sivustosta ei luovuta vielä alkuvuodesta. Sivustoa käytetään vielä tiiviisti ainakin Lääkehoidon päivän viestinnästä
  - Sivuston kohtalosta päättäminen viedään koordinaatioryhmälle.
- Tulossa vuoden loppuun mennessä
  - Kiertoartikkeli teemalla Lääketurvatoiminta: Tiina Karonen ja Jaana Santaholma, Fimea.
  - Artikkelin on Fimealla viimeistelyssä. Julkaistaan lähiaikoina. Jos verkoston toimijat haluavat julkaista kiertoartikkelin omassa materiaalissa, julkaisu on vielä ensi vuonna hyvinkin ajankohtainen, jos tämän vuoden julkaisutoiminta jo suunniteltu

8. Potilaiden osallisuus rationaalisen lääkehoidon tutkimuksissa -työryhmän toiminta

- Potilaiden osallisuuden tarkistuslista tutkijoille on jo aikaisemmin julkaistu suomeksi [Lääkeinformaatioverkoston](#), [RATTI-tutkimusverkoston](#) ja [Eupati Suomen](#) verkkosivuilla.
  - Tiedotusta materiaaleista on tulossa. Yliopistojen edustajat ja Eupati Suomi on jakanut jo tietoa omille verkostoille, mutta Lääkeinformaatioverkosto osallistuu vielä materiaalin jakeluun. Tärkeää, että materiaali tavoittaa tutkijat.
  - [Tarkistuslista myös ruotsin- ja englanninkielillä.](#)
  - Sessio "Potilaiden osallisuus tutkimushankkeissa – hyötyjä ja vaikuttavuutta?" toteutui Vaikuttavuuden tutkimuksen päivillä Kuopiossa klo 13:30–15. [Ohjelma 2024 - Vaikuttavuuden talo](#)

9. Tulevia tapahtumia

- Lääkeinformaatioverkoston yhteistapaaminen tiistaina 8.4. iltapäivä (aika tarkentuu vielä).
Toiveita yhteistapaamiseen?
  - Toivottu läpileikkaavaa katsausta työryhmien ajankohtaisiin asioihin ja mitä eri työryhmät ovat tehneet.
  - Päiville saa esittää muita aiheita, mitä tapaamisessa voisi käsitellä.
  - Nyt tunnistettiin mahdollisia ajankohtaisia aiheita Hallituksen agendalta, kuten itsehoitolääkkeiden osittainen vapauttaminen tai Turvallinen lääkehoito-oppaan päivityksen tilanne.

10. Muut asiat

- Tuomo Heinonen on ilmoittautunut työryhmän uudeksi varapuheenjohtajaksi Katriinan luopuessa tehtävästä.

11. Seuraavat kokoukset

- Sovitaan vuoden 2025 kokousajat, ehdotus 1. kokous tiistaina 28.1. klo 9-11
- Tammikuun palaveriin tehdään esitys lopuille 2025 tapaamisille.

12. Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen 10.52

Liitteet:

Esitys: Diabetesliitto

Esitys: Sydänliitto